

رسالت دانشمندان و خواص در جامعه

آیةالله موحدی کرمانی

السلام عليك يا ابا عبد الله و على الارواح التي حللت بفنائك.
السلام على الحسين و على علي بن الحسين و على اولاد الحسين
و علم اصحاب الحسن.

همه ما به محضر حضرت بقیة الله این فاجعه عظمی و مصیبت کبری [وافعه عاشورا] را تسلیت عرض می کنیم و از خداوند می خواهیم که لیاقت درک ظهور حضرت مهدی(عج) را به ما عنایت کند و انتقام خون حضرت سید الشهداء را از آنانی که فکر یزیدی دارند، در رکاب حضرت بگیریم. ان شاء الله.

همه عزیزان و سروزان مستحضر نند که وجود مقدس حضرت سید الشهداء روح نهضت را در امر به معروف و نهی از منکر خلاصه می‌کند، که «أُرِيدَ أَنْ آمُرَ بِالْمَعْرُوفِ وَأَنْهِيَ عَنِ الْمُنْكَرِ» و اسیر بسیره جدی و ابی برای اینکه این معنا کاملاً روشن گردد که حقیقت حرکت و نهضت سید الشهداء «امر به معروف و نهی از منکر» بود، من کلماتی از امام حسین(ع) را یادداشت کردم که خطاب می‌کند به خواص زمان. مقام معظم رهبری هم در یک بیانی نقش خواص را بیان فرمودند که می‌توانند نقش مثبت یا منفی داشته باشند.

حضرت بیان مفصلی خطاب به دانشمندان دارند که در ثحافت العقول آمده و مرحوم ابن شعبه حرانی که در قرن چهارم می‌زیسته و از علمای بزرگ بوده، این بیان مفصل را در آنجا آورده است. مخاطب این کلمات همان خواص هستند که حضرت بیشتر عنوان علمابه آنها می‌دهد در یک کلمه بیان می‌کند که: این شماها هستید که با سکوتتان به ظلمه میدان می‌دهید و آنها را جری می‌کنید که هر نوع جنایتی را مرتکب بشوند و هر فسادی را به راه

بیندازند! مطالب ارزنده‌ای در این بیان هست، اجازه بدید من با توجه به فرصت کم، اشاره‌ای بکنم. بنده قبل از اینکه به این موضوع بپردازم، این را عرض بکنم که این انسان‌های به اصطلاح داشمند و عالم، خودشان را در جامعه جازده‌اند و از آن طرف هم با «ظلمه» و با «طغاه» ساخته‌اند و تطمیع‌ها و تهدیدهای آنها روی اینها اثر گذاشته و اینها هم لب فرو بسته و چیزی نمی‌گویند. این موجب می‌شود که مردم هم هیچ نفهمند و بگویند که اگر انحرافی بود، این آدم می‌گفت! او که از ما بیشتر می‌فهمد، او که توجه بیشتری دارد! این مخصوصاً در زمان امام حسین، کاملاً چمشگیر بود. سکوت آنها بی که به عنوان عالم و داشمند و چهره‌های موجه و مشخص آن زمان، با سکوت‌شان به یزید و عمال یزید جرأت می‌دادند که هر جنایتی را بکنند. مردم هم واقعاً بی خبر بودند. امام حسین(ع) این جو را شکست و این امر به معروف را انجام داد، می‌باشد علماء اعتراض بکنند، آنها که ساكت بودند، شخص امام حسین(ع) اعتراض کرد. شخص امام حسین(ع) به عنوان امر به معروف و نهی از منکر و معارض به میدان آمد و اعتراض کرد. این اعتراض آنقدر برکت داشت که در فاصله بسیار کمی مردم بیدار شدند. اگر علمای زمان اعتراض می‌کردند، مردم بیدار می‌شدند و یزیدها نمی‌توانستند کاری بکنند. اما حالا که آنها ساكت بودند، امام حسین(ع) قیام کرد و اعتراض کرد و این قیام برای حکومت یزید خیلی گران بود. یعنی یک شخصیتی مثل سیدالشهداء با آن محبوبیت خیلی عجیب، با آن نفوذ در دلها، با آن احترامی که مردم برای امام حسین(ع) قائل بودند، حالا می‌بینند که حسین ابن علی(ع) آمده و می‌گوید، این حکومت، حکومت ننگین و ظالمانه‌ای است. سیدالشهدا را یاری نکردن و لی حسین(ع) با این سرنورانی هر جا می‌رفت، حرف می‌زد و این سر مطهر خیلی جاها منشأ انقلاب شد و تکان داد. اسراء هم همینظر، آنها هر جا قدم گذاشتند مردم را بیدار کردند و اعتراض کردند و در نتیجه در فاصله بسیار کمی، از زمان ورود اهل بیت به شام حضرت زین العابدین(ع) خطبه‌ای خواند که تیر خلاصی بود بر حکومت یزید! دیگر تمام شد. این رادرک می‌کنیم که چرا فرمود: «أَرِيدَ أَنْ أَمُّرَّ بِالْمَعْرُوفِ»؛ من می‌خواهم امر به معروف کنم. من می‌خواهم نهی از منکر بکنم.

این یک اشاره مقدماتی بوده. حال من یک مقداری از این نامه بسیار ارزنده را برایتان

می خوانم. البته متأسفانه در تحف العقول ذکر نشده که این بیانات را امام حسین(ع) کی و کجا فرموده‌اند: فقط کلمات را نقل می‌کند و مشخص است که مخاطب امام حسین(ع) همین علمای مزدور درباری بوده‌اند: «اعتبروا ایها الناس بما وعظ الله به أوليائه» پند بگیرید از آن موعظه‌ای که خداوند کرده «من سوء ثناه على الاحجار» و خداوند به احبار و دانشمندان یهود و نصارا بد می‌گوید: «اذ يقول: لولا ينهاهم الرّبّانيُّونَ وَ الْأَحْبَارُ عن قوْلِهِ الْأَمْ» چرا علما این طاغوت‌ها را نهی نمی‌کنند که اینها سخن دروغ نگویند حرام نخورند؟ چرا نهی نمی‌کنند؟ و باز خداوند می‌فرماید: «لعن الذين كفروا من بني إسرائيل...» که امام حسین(ع) همین مقطع را ذکر می‌کند که ملعون هستند آن گروه از بني اسرائیلی که نهی از منکر نمی‌کنند. تا آنجاکه «لِيُشْ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ» برنامه غلطی دارند. «وَ أَنَا عَابِهُ اللَّهُ ذَلِكَ عَلَيْهِمْ لَا هُمْ كَانُوا يَرُونَ مِنَ الظُّلْمَةِ» خداوند بر اینها عیب می‌گیرد و اینها را عتاب و سرزنش می‌کند که اینها ظلمه را می‌دیدند، ظلمه‌ای که «الذين بين اظهارهم المنكر و الفساد» که این ظلمه در جلو چشم اینها بوده‌اند و کارهای زشت می‌کردند، گناه می‌کردند، فساد می‌کردند. «فَلَا يَنْهُونَهُمْ عَنْ ذَلِكَ» و اینها نهی نمی‌کردند. «رَغْبَةٌ فِيهَا كَانُوا يَنْالُونَ مِنْهُمْ وَ رَهْبَةٌ مِمَّا يَعْذِرُونَ» علتش هم همین تطمیع‌ها و تهدیدها بود که دل بسته بودند به چیز‌هایی که از این طاغوت‌ها نصیب‌شان می‌شد، از دنیا و مقامات و تکریم‌ها و این‌طور چیز‌ها و می‌ترسیدند از آن چیز‌هایی که اگر مخالفت کنند بر سرشار بیاید از قتل و امثال اینها. در حالی که خداوند می‌فرماید: «فَلَا تخشو الناس و اخشُونِ» از مردم نترسید از من بترسید و باز خداوند می‌فرماید: «وَ الْمُؤْمِنُونَ وَ الْمُؤْمَنَاتُ بِعِصْمِهِمْ أَوْلَيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ» مؤمنین به دلیل اینکه در بین آنها ولایت هست، امر به معروف و نهی از منکر می‌کنند. «فَبِدَأَ اللَّهُ بِالْأَمْرِ بِالْمَعْرُوفِ وَ النَّهْيِ عَنِ الْمُنْكَرِ فَرِيقَةً مِنْهُ» خداوند امر به معروف و نهی از منکر را عنوان کرده عنوان یک امر واجب «علمه بانها اذا اديت و اقيمت استقامت الفرائض كلها» که اگر همین دو عنصر در یک جامعه باشد تمام واجبات برپا می‌شود. کوچک و بزرگش. تمام فرائض از آسان و سخت، کوچک و بزرگ همه به برکت امر به معروف و نهی از منکر به پامی شود. «وَ ذَلِكَ أَنَّ الْأَمْرَ بِالْمَعْرُوفِ وَ النَّهْيُ عَنِ الْمُنْكَرِ دُعَاءُ إِلَيِ الْإِسْلَامِ مَعَ رَدِ الظَّالِمِ وَ مُخالَفَةِ الظَّالِمِ وَ قَسْمَةِ الْفَسَيِّءِ وَ الْفَنَانِ وَ أَخْذَ الصَّدَقَاتِ مِنْ مَوَاضِعِهَا وَ وَضْعَهَا فِي حَقَّهَا» از برکات امر به معروف یکی دعوت به اسلام و

مخالفت و ایستادگی در مقابل ظالم است که به او میدان ندهند و بیت‌المال هم عادل‌انه تقسیم شود و امثال اینها.

بعداً فرمودند: «ثُمَّ أَيْتُهَا الْعَصَابَةِ» شما ای عصابه «عصابه» یعنی گروه با قدرت. (فرزندان یوسف به پدرشان یعقوب گفتند که: نگران نباش «نحن عصبه» ما یک جمع قوی هستیم نمی‌گذاریم آسیبی به یوسف برسد) این کلمات را می‌خوانیم یادمان باشد که امام (رسوان الله تعالیٰ علیه) به علماء خطاب می‌کرد و سخن را در حوزه شروع کرد و یکی از عوامل مؤثر در پیشرفت نهضت این بود که سراسر کشور تمام آن روحانیونی که مورد توجه مردم بودند، در استان‌ها و شهرستان‌ها، در بخش‌ها و حتی در کوره دهات‌ها، حرف امام را بیان می‌کردند تا شهر حرف امام را می‌زدند، توی استان حرف امام را می‌زدند. همه کسانی که مردم به آنها ایمان داشتند و مردم آنها را قبول داشتند و برای آنها در سخنان ارزش قائل بودند، همه یک دفعه به میدان آمدند و به رهبری امام نظام شاه را در هم شکستند. در دل امام حسین(ع) اینهاست که هیچ کدام از آن علماء تکان نخوردند، همه تسليم، همه ساكت، همه خفه! «أَنْتَ أَيْتُهَا الْعَصَابَةِ؛ الْعَصَابَةِ بِالْعِلْمِ مَشْهُورَةٌ» مردم شمارا به عنوان یک گروه عالم و دانشمند می‌شناسند. «وَبِالْخِيَرِ مَذْكُورَةٌ» می‌گویند شما برنامه‌هایتان برنامه‌های خوبی است «وَبِالصِّحَّةِ مَعْرُوفَةٌ» شمارا به عنوان دلسوز ملت می‌شناسند. «وَبِاللهِ فِي أَنْفُسِ النَّاسِ مَهَابَةٌ» به برکت اینکه شمامد از خدایی بودن می‌زند در دل مردم یک مهابت و عظمت و ایهتی دارید «بِهِبَّكُمُ الْشَّرِيفُ» انسانهای ارزشمند جامعه از شما می‌ترسند، و روی شما حساب می‌کنند. «وَيَكْرَمُكُمُ الْعَصِيفُ» انسانهای ضعیف هم به شما احترام می‌کنند. «تَشْفَعُونَ فِي الْحَوَاجِجِ إِذَا امْتَنَعَتْ مِنْ طَلَابَهَا» مردم هر حاجت و گرفتاری که دارند به شما مراجعه می‌کنند و از شما انتظار دارند که شما گام بردارید. «وَتَقْشُونَ فِي الطَّرِيقِ بِهِبَّةِ الْمُلُوكِ» شما هادر جامعه آنقدر محترم هستید که به شما همان احترامی را می‌گذارند که به پادشاهان. «وَكَرَمَةُ الْأَكَابِرِ الَّيْسَ كُلُّ ذَلِكَ إِلَّا نَلْتَمِعُهُ مَا يَرْجِي عَنْدَكُمْ مِنَ الْقِيَامِ بِحَقِّ اللَّهِ» آیا غیر این است که تمام این احترامات برای این است که از شما انتظار دارند که به برنامه‌های الهی قیام کنید؟ «وَإِنْ كَتَمْتُ عَنْ أَكْثَرِ حَقَّهُ تَعَصَّرُونَ» (این «إِنْ»، ان مخففه از مثلثه است مثل «ان کانوا من قبل لی ضلال میین») و به تحقیق که شما بیشتر حق خدا را کوتاه می‌آید و ادا نمی‌کنید، «فَاسْتَخْفَفْتُمْ بِحَقِّ

الاًفَةُ آنِهَا يَرِي رَاكِه خَدَاوَنْد بِه عَنْوَانِ اِمَامٍ مَعْرُوفِي كَرِده، شَمَا بِه آنِهَا اسْتَخْفَافٌ مَيْكَنِيد. «فَأَمَا حَقُّ الْضَّعْفَاءِ فَضَيْعَتُمْ» حَقُّ ضَعْفَاءِ رَاكِه دَنْبَالِش نِيْسِتِيد وَضَايِعَ مَيْكَنِيد، كَه ضَعْفَاءِ بِه حَقْشَان نَمِيَ رِسْنَد. «وَ امَا حَقَّكُمْ بِزَعْمَكُمْ فَطَلَبَتُمْ» بِه فَكَر وَ تَصُورِ خَوْدَتَان حَقُّ خَوْدَتَان رَا مَطَالِبَه مَيْكَنِيد. حَالٌ چَرا مَيْدَن: «بِزَعْمَكُمْ؟» يَعْنِي حَقُّ شَمَا هَمْ دَادَه نَمِيَ شَرُود. حَقُّ شَمَا كَه چَهَارَ شَاهِي پُول نِيْسَت. «فَلَا مَالًا بِذَلِكُوه» نَه مَالِي رَادِر رَاه خَدَا خَرْجَ كَرِده وَ مَيْكَنِيد «وَ لَا نَفَسا خَاطِرَتِمْ بِهَا لِلَّذِي خَلَقَهَا» نَه حَاضِرٌ هَسْتِيد جَانتَان رَابِه خَطَر بِينَدازِيد «وَ لَا عَشِيرَةً عَادِيَتمُوها فِي ذَاتِ الله» حَاضِرٌ نِيْسِتِيد بِاِخْوَيَاشَانِدَانْدَانْ بِرَاهِي رَضَائِي خَدَا مَخَالِفَت وَ دَشْمَنِي بِكَنِيد. «أَنْتَ تَمْتَمُونَ عَلَى الله جَنَّتَه وَ مَجاوِرَةَ رَسْلَه وَ أَمَانًا مِنْ عَذَابِه؟» شَمَا بِاِينِ بِرَنَامَهَا اِينْطُور اَمِيد دَارِيد كَه خَدَاوَنْد شَمَا رَابِه بِهْشَتِش وَارِد كَنْد وَ درِ كَنَار پِيَامِبرَان بِاشِيد وَ ازِ عَذَابِ خَدَا درِ اِمان باشِيد؟!

«لَقَدْ خَشِيتُ عَلَيْكُمْ أَيْهَا الْمُتَمَمُونَ عَلَى الله أَنْ تَحْلَّ بِكُمْ نَقْمَةٌ مِنْ نَقْمَاتِه» اَيْ كَسانِي كَه آرْزوْهَاهِي بِه جَادِر سَرِ مَيْپُورِانِيد! مَنْ بِرَسَامِي تَرْسِمَ كَه نَقْمَت وَ عَذَاب وَ بِلَاهِي ازِ بِلَهِهَاهِي بِه سَرَاغَ شَمَا بِيَايد. «وَ قَدْ تَرَوْنَ عَهُودَ الله مَنْقُوْضَةً فَلَا تَغْزِعُونَ» مَيْبِينِيد كَه پِيمَانَهَا خَدَايِي شَكَسْتَه مَيْشَود بِه هَيْجَ پِيمَانِي عَمَل نَمِيَ شَوُد. صَدَايَتَان در نَمِيَ آيَد. «وَ انْتُمْ لَعْنَهُمْ ذَمَمَ آبَائِكُمْ تَغْزِعُونَ» اَما اَكْفَرَ آنِ پِيمَانَهَاهِي خَوِيشَانِدَي وَ آبَاءِ اِجْدَادِي شَمَا آسِيب بِبِينَند، فَرِيَادَتَان بِلَنَد مَيْشَود. «وَ الْعُمَى وَ الْبَكْمُ وَ الزَّمْنُ فِي الْمَدَائِنِ مَهْمَلَةً لَا يَرْجُونَ» آدَمَهَاهِي كُور وَ گَنْگ وَ آدَمَهَاهِي زَمِينَ گَيْر در شَهَرَهَارَهَا هَسْتِند هَيْجَ كَس بِه دَاد آنِهَا نَمِيَ رِسْدَو مُورَد رَحْمَ قَرَار نَمِيَ گَيْرَنَد. «وَ بِالْأَدَهَانِ وَ الْمَصَانِعَةِ عَنْدَ الظَّلَّةِ تَأْمُونُ» شَمَا در نَزَد طَاغُوتَهَا دَنْبَالِ اَمْنِيت هَسْتِيد. با چَایِلُوسِي وَ سَازِش با آنِهَا سَاختِه اَيَّد. بَعْد اِزْ كَلِمَاتِي مَيْ فَرِمَايَد: «ذَلِكَ بِأَنَّ مجَارِي الْأَمْرُ وَ الْحُكْمِ عَلَى أَيْدِيِ الْعُلَمَاءِ بِالله الْأَمْنَاءِ عَلَى حَلَالِهِ وَ حَرَامِهِ» (هَمَان چَيْزِي كَه اِمام در بَحْث وَ لَاهِيت فَقِيهِ روِي اِينِ تَكِيه دَاشْتِند وَ آنِ رَامِكَرَر بِيَانِ كَرِدَند. اِزْ كَلِمَاتِ اِمام حَسَنِ عَلِيِّ (ع) اَسْتَ كَه مَيْ فَرِمَايَد: «بِدَانِيد كَه كَارَهَا بَايِد بِرِ دَسْتِ عَلَمَا جَرِيَانِ پِيدَا بِكَنَد وَ شَكَل بِكَنَد. شَمَا هَمِ عَلَمَاءِ زَمَان هَسْتِيد شَمَا رَابِه عَلَم مَيْ شَنَاسِند) مجَارِي اَمْرُ وَ اَحْكَامِ، اَحْكَامِ الْهَمِي وَ جَرِيَانَاتِ دِينِي هَمَه وَ هَمَه «عَلَى اَيْدِيِ الْعُلَمَاءِ بِالله» هَمَه بَايِد بِرِ دَسْتِ عَلَمَاءِ بِالله جَرِيَانِ پِيدَا كَنَد. «الْأَمْنَاءِ عَلَى حَلَالِهِ وَ حَرَامِهِ» كَه اِمِين خَدَا هَسْتِند بِرِ حَلَالِ وَ حَرَام. بَعْدَ آنِهَا رَا مَلَامَت مَيْ كَنَد وَ مَيْ فَرِمَايَد: شَمَا حَاضِرٌ نِيْسِتِيد در رَاهِ خَدَا چَيْزِي خَرْجَ بِكَنِيد. «وَ لَوْ صَرَبْتُمْ عَلَى الأَذْيَ وَ تَحْمَلْتُمْ

المؤونة في ذات الله كانت أمور الله عليكم ترد و عنكم تصدر» اگر شما حاضر می شدید سختی هایی را در راه خدا تحمل کنید، تمام کارها به دست شما می آمد، (همانطور که به برکت انقلاب همه کارها به دست صالحین و علماء آمده، به دست جانشینان اتبیاء آمده) «كانت امور الله عليكم ترد و عنكم تصدر» و بر شما وارد می شود و برنامه ها از ناحیه شما صادر می شود و به مردم می رسد و مردم می گیرند و عمل می کنند «و اليكم ترجع و لكنكم مكتتم الظلمه من منزلتكم» ولی شما جایگاه خودتان را به ظلمه داده اید و آنچه را که مال شما و حق شما بود با سکوتتان به ظلمه دادید «و استسلمت امور الله في ايدهم» و تمام کارهایی را که شما می بایست به عنوان امین خدا در زمین انجام بدهید، همه کارها را به آنها دادید، دیگر این یزیدها هستند که کار انجام می دهند «يعلمون بال شبئات و يسرون في الشهوات، سلطهم على ذلك فراركم في الموت» آن چیزی که باعث شده که تمام کارها دست این طاغوت ها افتاده، دو چیز است یکی «فراركم من الموت» از مرگ می ترسید حاضر نیستید شجاعت کنید و «اعجابكم بالحياة» یکی هم اینکه دل بسته اید به این چهار روز دنیا «التي هي مفارقكم» که بالاخره این زندگی هم از شما جدا می شود. «فالسلتم الضعفاء في ايدهم» ضعیفان را در دست طاغوت ها گرفتار کردید و تسليم آنها کردید. «فن بين مستعبد مقهور وبين مستضعف على معيشة مغلوب» و این بندگان بیچاره خدا، عده ای از آنها که یک ذره غیرت داشته باشند و صدایشان در بیاید، در دست آنها شکنجه و زندان می شوند و اگر نه «و بين مستضعف على معيشة مغلوب» و برخی در زندگی خود مانده و توان ادامه زندگی راندارد.

البته این نامه مقداری دنباله هم دارد و خیلی ارزنده است. من توصیه می کنم بقیه آنچه را که فرصت نیست عرض کنم، خودتان مراجعه بفرمایید و مطالعه کنید که بسیار ارزنده است. آخرین جمله اینکه حضرت می فرماید: «اللهم انك تعلم أنه لم يكن ما كان متناسقاً في سلطان». (چیزی که مرحوم آیت الله مطهری و دیگران هم زیاد معرض می شوند در این بیان آمده) عرض می کند: خدایا تو می دانی این حرکت و نهضت ما برای این نیست که ما برای دسترسی به سلطنت و حکومت بخواهیم رقابتی بکنیم و تلاشی بکنیم، آن را کنار بزنیم تا خودمان روی کار بیایم «و لا المساس من فضول الحطام» و یا بر اساس اینکه آرزو داشته باشیم که مال بی ارزش دنیا را اباسته و زیاد کنیم. اینها نیست. «و لكن لغز العالم من دينك» این قیام و نهضت ما

برای این است که مانشانه‌های دین تو را و حقایق را به آنها نشان بدهیم. «و نظیر الاصلاح فی بلادک» و در بلاد تو اصلاح را برقرار کنیم. «و یامن المظلومون من عبادک» ستمدیده‌ها در امان باشند و از چنگ ظلمه نجات پیدا بکنند. «و يعمل بفرائضك و سنتك و أحكامك» به واجبات و سنن رسول الله عمل بشود.

حضرت سید الشهداء در پایان می‌فرماید: تمام تقصیرها به واسطه این است که شما دانه درشت‌ها در جامعه خفه شده‌اید و ساكت شده‌اید! شما امر به معروف و نهی از منکر نمی‌کنید و امر هم بر مردم مشتبه شده، واقعاً هم همینطور است. هر گروهی از عوام به یک روحانی یا به کسی که اعتماد دارند، چشم بسته‌اند. اگر او ساكت باشد آن یکی ساكت باشد و دیگری هم ساكت باشد. فضای شود فضای سکوت، فضای خفه و خفقان و طاغوت‌ها میدان پیدا می‌کنند. امام حسین(ع) قیام کرد. «أَرِيدُ أَنْ أَمْرَ بِالْمَعْرُوفِ» آنقدر قدر تمدن بود، آنقدر شخصیت بالایی داشت، آنقدر محبوب بود که حتی در شب عاشورا فرمود: «می خواهید بروید، بروید!» یکی از معانی آن این است که من به تنها یی از ساقط کردن حکومت یزید بر می‌آیم. خوب اگر شما باشید سعادتمند می‌شوید ولی اگر هم می‌خواهید، بروید.

آنها هر کدام که ماندند، چهره موجهی بودند که یک ضربه به حکومت یزید زدند. ضربه به آن لشکری که در کربلا بودند، زدند. شیت بن ریعی یکی از فرماندهان بود که در کربلا بود و برای امام حسین(ع) نامه نوشت. او وقتی که مسلم ابن عوسجه از بالای اسب روی زمین افتاد و لشکر شادی و هلله کردند و گفتند: ما مسلم را کشیم. قتلنا مسلماً قتلنا مسلماً. یک دفعه بلند شد و گفت: أَتَفَرَحُونَ إِنْ يَقْتَلَ مَنْكُمْ مثْلُ مُسْلِمٍ بْنِ عَوْسَجَةَ مُسْلِمًا می‌کشید و خوشحالید! این حرفي است که دشمن در مورد یکی از یاران امام حسین(ع) می‌زند. بعد می‌گوید: «به خدا قسم یادم هست در جنگی که با مشرکین داشتیم هنوز صفواف مشرکین منظم نشده بود که این مسلم هفت نفر از آنها را کشت! و در جایی دیگر می‌گوید: «یا لك من ضلال يا لك من ضلال» دستهایش را به هم می‌زند و می‌گوید که ما چقدر گمراه بودیم و اشتباه کردیم، چه کاری بود که کردیم؟! ما در کنار امیر المؤمنین علی این ایطالب، علی را یاری کردیم؛ بعد در لشکر اما حسن(ع) بودیم و حسن بن علی(ع) را یاری کردیم. اما ما با همین سوابق آمدیم کربلا و با حسین ابن علی(ع) این رفتار را کردیم!

من تعدادی از کلمات دشمن را در مورد این نهضت یادداشت کرده بودم به لحاظ آنکه وقت نیست فقط یکی از آنها رامی گویم. ابن سعد در طبقات نقل می کند که «مرجانه» مادر ابن زیاد به پرسش ابن زیاد می گفت: یا خبیث، قتلت ابن رسول الله؟ ای پست! پسر پیغمبر را کشتنی؟ و الله لاتری الجنة ابدأ به خدا که تو بهشت رانخواهی دیدا در مجلسی که پسر زیاد روز یازدهم ترتیب داد و سر مطهر امام حسین را جلویش گذاشته بود و به سر بریده جسارت می کرد، راوی می گوید: زید بن ارقم که از اصحاب رسول خدا بود، و سن بالای داشت، یک دفعه غم و اندوهش منفجر شد و شروع کرد با صدای بلند گریه کردن. پسر زیاد به او گفت: خدا چشمانت تو را بگریاند، تو پیر و خرفت شدی، عقلت رفته (می خواهد بگوید تو از اصحاب پیغمبری و حرمت لازم است) اگر این نبود. «لضریبت عنقك» من گردن تو را می زدم. آن وقت زید بن ارقم بلند می شود و از مجلس بیرون می آید. وقتی که بیرون می آید با مردم جمله‌ای می گوید. نقل کننده می گوید: من شنیدم که مردم با خودشان می گفتند: به خدا اگر پسر زیاد می فهمید که زید ابن ارقم چه گفته بود او رامی کشت! راوی می گوید: من از مردم پرسیدم که زید ابن ارقم چه گفت؟ فردی گفت: زید ابن ارقم گفت: «انت يا معشر العرب العبيد بعد اليوم» آی عربها شما بعد از امروز همه تان برده هستید، دیگر طعم آزادی رانخواهید چشید... حتی بدھایتان را هم به بردگی خواهد کشید. دور باشند از رحمت خدا آنها بی که به ذلت در دنیا و آتش آخرت گرفتار شدند!

مرد دیگری در مجلس پسر زیاد از قبیله بکر ابن واائل که اسمش جابر بود از جلسه بلند شد و دستهایش را با حسرت و ندامت به هم می زد و می گفت: «علیٰ ان لا اصیب عشرة من المسلمين خرجوا عليك الا خرجت معهم» حالا این را پسر زیاد می شنید یانه نمی دانم. با خودش می گفت: من با خدا عهد می کنم که اگر ده نفر از مسلمانان قیام کردن و در مقابل تو خروج کردن، من هم در مقابل تو خروج می کنم! سخن در اینجا بسیار هست. این نهضت مقدس واقعاً عجیب بود از همان کربلا شکر را تکان داد کوفه را تکان داد. شهرهای بین کوفه و شام را همینطور و در آنها انقلاب شد و در خود شام نهايتأ خطبه حضرت زین العابدين کار را تمام کرد. صلی الله علیک یا ابا عبدالله. صلی الله علیک یا بن رسول الله السلام علی الحسین و علی علی ابن الحسین و علی اولاد الحسین و علی اصحاب الحسین.

یک کلمه هم مصیبت بخوانم، مصیبت را از زبان سید بحرالعلوم بخوانم؛ آن عالم بزرگواری که مکرر خدمت حضرت مهدی می‌رسید بیان کنم. اشعاری مفصل دارد که از اینجا شروع می‌شود. «الله اکبر ماذا الحادث الجلل» اشعار بسیار پرمغزی است، در حکم روایت است. سید می‌گوید: «كيف العزا». «شما این مصیبت را چطور می‌بینید؟ صحنہ کربلا را برای ما مجسم می‌کند می‌گوید: «كيف العزا»، شما این مصیبت را چطور می‌بینید؟ صحنہ کربلا در جلو چشم شما چطور است؟ می‌گوید: «جثمان الحسين علی الرمضاء عار جریح بالثری توب» یک گوشه نگاه کن بین بدن حسین بن علی برخنه و عریان روی زمین افتاده و به خاک و خون آخشته است! این یک جای صحنہ مصیبت. یک جای دیگر رانگاه کن: سر بالای نیزه است «و الرأس في رأس ميال يطاف به» در مثل این روزها پسر زیاد دستور داد سر نورانی امام حسین(ع) را تویی کوچه‌های کوفه می‌گردانند. «ازید بن ارقم» می‌گوید: من داخل غرفه نشسته بودم، سر امام حسین(ع) آمد مقابل من که داخل غرفه بودم. سر امام حسین(ع) هم بالای نی بود، رو برو قرار گرفت. گوش دادم دیدم سر امام دارد آیه سوره کهف را می‌خواند: «ام حسبت ان اصحاب الکهف و الرقیم کانوا من آیاتنا عجباً من گفتم حسین عزیز، بالاتر و عجیب‌تر از اصحاب کهف و رقیم، قتل توست! بعداً می‌گوید: نگاهی بکن به گوشه مجلس پسر زیاد، بین این سر مظہر زیر چوب خیزان است. «و يقرع السن منه شامت طرب» یک نگاهی دیگر بکن به اهل بیت رسول الله، نگاه کن بین دختران پیغمبر اسیر دست دشمن هستند. بین مردم چگونه هستند: «و الناس لاجائز فيه و لا وجع و لا حزین و لا مسترجع کتب». مردم هم بی تفاوت، اصلاً نه کسی نالهای می‌زند نه کسی دادی می‌زند. همه دارند تماشا می‌کنند. بلکه بالاتر شماتت هم می‌کنند. فلیت عین رسول الله ناظره، کاش پیغمبر بود و می‌دید. که با ذریه او چه کرده‌اند.

صلی الله عليك يا رسول الله، صلی الله عليك يا ابا عبدالله و على اهل بيتك الطاهرين.

خدایا به محمد و آل محمد صلواتک علیهم اجمعین، توفیق گریه بر سید الشهداء رابه ما کرم بفرما! ما را در زمرة عزاداران حضرت سید الشهداء قرار بده! ما را حسینی زنده بدار و حسینی بعیران!

والسلام عليهم وعليكم ورحمة الله وبركاته